

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Вінницький національний аграрний університет
Факультет обліку та аудиту
Кафедра аудиту та державного контролю

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА АУДИТУ

для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
денної та заочної форми навчання
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

ВІННИЦЯ 2016

Автори:

Гуцаленко Л.В. ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА АУДИТУ. Програма навчальної дисципліни для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форми навчання галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / Л.В. Гуцаленко, В.Ю. Фабіянська. – Вінниця ВЦ ВНАУ, 2016. – 27 с.

Рецензент:

Вдовенко Л.О., д.е.н., професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування факультету економіки та підприємництва Вінницького національного аграрного університету

Коротка анотація

Програма навчальної дисципліни ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА АУДИТУ для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форми навчання галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» підготовлена відповідно до навчального плану дисципліни, передбачає мету, завдання, структуру дисципліни, зміст дисципліни «Організація і методика аудиту» за змістовими модулями, тематику та план теоретичних та практичних занять, контрольні питання, самостійну роботу студентів, шкалу оцінювання, питання до іспиту, список рекомендованої літератури.

Рекомендовано до видання науково-методичною комісією Вінницького національного аграрного університету (протокол № від 2016 року)

Відповідальна за випуск: Гуцаленко Л.В.

ЗМІСТ

1	Опис навчальної дисципліни	4
2	Передмова	5
3	Структура навчальної дисципліни	6
4	Теоретичні заняття	8
5	Практичні заняття	16
6	Самостійна робота студентів	20
7	Питання для підготовки до іспиту	22
8	Шкала оцінювання знань	24
9	Рекомендована література	25

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування» (шифр і назва)	Нормативна навчальна дисципліна	
Змістових модулів – 2	Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		2016/2017	2016/2017
Загальна кількість годин - 120		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 Самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Магістр	2-й	2-й
		Лекції	
		30 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	6 год.
		Лабораторні	
		год.	
		Самостійна робота	
		60 год.	108 год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: іспит	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 50%

для заочної форми навчання – 15,3%

ПЕРЕДМОВА

Дисципліна «Організація і методика аудиту» є варіативною дисципліною циклу професійної та практичної підготовки фахівців, яка вивчається після оволодіння студентами знаннями з економічних та інших дисциплін професійної підготовки студентів облікових спеціальностей: «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік», «Аудит».

Мета: оволодіння студентами теоретичними знаннями та набуття практичних навичок організації та методики проведення аудиту (незалежної перевірки систем обліку, внутрішнього контролю й фінансової звітності) та виконання інших видів аудиторських послуг (супутніх робіт), організації аудиторської фірми, праці аудиторів.

Завдання: засвоєння студентами теоретичних основ функціонування аудиту як притаманного ринковій системі інституту незалежного фінансового контролю; вивчення методики і техніки, методичних та технічних прийомів і процедур проведення аудиту та надання аудиторських послуг; набуття практичних навичок з організації та планування аудиту, виконання комплексу аудиторських процедур, оформлення робочих та підсумкових документів аудитора.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- сутність аудиту в ринкових умовах, його значення, завдання і тенденції розвитку аудиторської діяльності;
- правові й організаційні основи системи аудиту в Україні та за рубежом;
- поняття аудиторського процесу, його етапів;
- організаційні та методичні аспекти проведення аудиту фінансової звітності й надання супутніх аудиту послуг.

Вміти:

- організувати аудиторську фірму, скласти її засновницькі документи, провести її реєстрацію для здобуття права здійснення аудиторських послуг;
- скласти план роботи аудиторської фірми, загальний план аудиту, програму аудиту, посадові інструкції працівників аудиторської фірми;
- вибрати оптимальні методи, способи та прийоми здійснення аудиторських процедур і організувати їх виконання;
- складати поточні та підсумкові робочі документи аудитора і організувати здачу виконаних послуг замовникові.

На вивчення дисципліни навчальним планом з підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної форми навчання відведено 120 год., з них – 30 год. – лекційні заняття, 30 год. – практичні заняття, 60 год. – самостійна робота студента.

На вивчення дисципліни навчальним планом з підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» заочної форми навчання відведено 120 год., з них – 6 год. – лекційні заняття, 6 год. – практичні заняття, 108 год. – самостійна робота студента.

Вивчення курсу закінчується іспитом.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	У тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. «Організація діяльності аудиторської фірми та аудиторів. Організація і методика аудиту власного капіталу, необоротних активів та грошових коштів»													
Тема 1. Предмет, метод та об'єкти організації та методики аудиту	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8	
Тема 2. Організація діяльності аудиторської фірми	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8	
Тема 3. Організація праці аудиторів	13	4	4	-	-	5	10	2	-	-	-	8	
Тема 4. Організація та методика аудиту власного капіталу	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8	
Тема 5. Організація і методика аудиту необоротних активів	9	2	2	-	-	5	12	2	2	-	-	8	
Тема 6. Організація і методика аудиту грошових коштів	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8	
Разом за змістовим модулем 1	54	14	14	-	-	26	54	4	2	-	-	48	
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 2. «Організація і методика активів та пасивів підприємства. Узагальнення результатів аудиту та внутрішній аудит»													
Тема 7. Організація і методика аудиту запасів	9	2	2	-	-	5	9	-	-	-	-	9	
Тема 8. Організація і методика аудиту праці та її оплати	9	2	2	-	-	5	9	-	-	-	-	9	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 9. Організація і методика аудиту зобов'язань і дебіторської заборгованості	9	2	2	-	-	5	10	-	2	-	-	8
Тема 10. Організація і методика аудиту витрат	9	2	2	-	-	5	10	-	2	-	-	8
Тема 11. Організація і методика аудиту доходів та фінансових результатів підприємства	9	2	2	-	-	5	10	2	-	-	-	8
Тема 12. Організація і методика узагальнення результатів аудиту фінансової звітності	13	4	4	-	-	5	10	-	-	-	-	10
Тема 13. Організація внутрішнього аудиту	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 2	66	16	16	-	-	34	66	2	4	-	-	60
Усього годин	120	30	30	-	-	60	120	6	6	-	-	108

Зміст дисципліни «Організація і методика аудиту»

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Змістовий модуль 1.

«Організація діяльності аудиторської фірми та аудиторів. Організація і методика аудиту власного капіталу, необоротних активів та грошових коштів»

Тема 1. Предмет , метод та об'єкти організації та методики аудиту

Суть, значення та концепція аудиту в ринкових умовах. Виникнення аудиту, його становлення і розвиток у світовій та національній практиці. Мета і задачі аудиту. Види аудиту. Постулати аудиту.

Визначено предмет і поняття аудиторської діяльності в Україні, вивчено зарубіжний досвід щодо аудиторської практики. Розкрито об'єкти організації аудиторської діяльності та аудиту. Наведено методики проведення аудиту та методичні прийоми (способи) організації та методики аудиту.

План лекційного заняття:

1. Предмет і поняття організації аудиторської діяльності .
2. Об'єкти організації аудиторської діяльності та аудиту.
3. Методика проведення аудиту.
4. Метод , методичні прийоми організації та методики аудиту.

Література [2, 3, 4, 14, 11]

Тема 2. Організація діяльності аудиторської фірми

Організація аудиту в Україні та у зарубіжній практиці. Професійні організації. Професійні організації аудиторів США. Професійні організації на загальноєвропейському рівні та міжнародному. Міжнародний комітет із стандартизації бухгалтерського обліку. Федерація Європейських експертів – бухгалтерів. Особливості аудиту в окремих зарубіжних країнах. Підготовка аудиторів. Реєстрація аудиторських фірм. Структура аудиторських фірм. Контроль якості роботи персоналу та його відповідальність.

План лекційного заняття:

1. Аудиторські фірми як суб'єкти аудиторської діяльності.
2. Організація взаємозв'язків аудиторської фірми (аудиторів) з клієнтами (замовниками аудиту та аудиторських послуг)
3. Організація процесу аудиту за його етапами (стадіями).
4. Контроль якості роботи персоналу то його відповідальність.

Література [1, 2, 4, 7, 14]

Тема 3. Організація праці аудиторів

Організація праці незалежних аудиторів та її елементи. Сертифікація аудиторів та організація щорічного підвищення їх кваліфікації. Професійна етика аудиторів. Права, обов'язки та відповідальність аудиторів. Організація роботи аудитора як працівника аудиторської фірми. Організація праці аудитора з виконання аудиторських завдань.

План лекційного заняття:

1. Організація праці незалежних аудиторів та її елементи.
2. Сертифікація аудиторів та організація щорічного підвищення їх кваліфікації
3. Професійна етика аудиторів
4. Права, обов'язки та відповідальність аудиторів
5. Організація роботи аудитора як працівника аудиторської фірми
6. Організація праці аудитора з виконання аудиторських завдань

Література [4, 6, 10, 11, 14, 20]

Тема 4. Організація та методика аудиту власного капіталу

Значення і завдання аудиту установчих документів та облікової політики підприємства. Об'єкти та джерела для проведення аудиту. Дослідження ефективності системи бухгалтерського обліку. Перевірка планування та організації, праці працівників бухгалтерії. Аудит стану внутрішньогосподарського контролю. Аудит стану облікової політики підприємства та установчих документів. Перевірка фактів реєстрації, видів та обсягів діяльності. Перевірка формування і змін власного капіталу. Аудит статутного капіталу. Аудит пайового капіталу. Аудит додаткового капіталу. Аудит резервного капіталу. Аудит нерозподіленого прибутку. Аудит вилученого капіталу. Аудит неоплаченого капіталу. Аудит розрахунків з акціонерами.

План лекційного заняття:

1. Мета та завдання аудиту власного капіталу
2. Основні джерела інформації для аудиту власного капіталу
3. Програма аудиту власного капіталу та аудиторські процедури
4. Методика проведення аудиту власного капіталу

Література [1, 2, 4, 14]

Тема 5. Організація і методика проведення аудиту необоротних активів

Мета і завдання аудиту операцій з необоротними активами. Предмет, об'єкти, джерела інформації для проведення аудиту. Особливості аудиту основних засобів та інших необоротних активів. Перевірка відповідності даних обліку фактичній наявності стану основних засобів, умов зберігання, повноти їх оприбуткування та

доцільності придбання, правильності формування балансової вартості /оцінки /. Виявлення не використовуваного обладнання, розробка заходів щодо реалізації не використовуваного майна. Дотримання порядку обліку основних засобів, діючого порядку списання з балансу та правильності оформлення актів на списання основних засобів. Перевірка ефективності використання основних засобів та виділених коштів на їх ремонт. Перевірка правильності та своєчасності нарахування зносу основних засобів, переоцінки (індексації) основних засобів. Аудит орендованих основних засобів. Аудит інших нематеріальних активів. Методика фактичної та документальної перевірки необоротних активів підприємства. Аудит амортизації необоротних активів. Аудит капітальних інвестицій.

План лекційного заняття:

1. Мета та завдання аудиту необоротних активів
2. Основні джерела інформації і програма аудиту необоротних активів
3. Організація і методика аудиту основних засобів та інших необоротних матеріальних активів
4. Організація і методика аудиту нематеріальних активів
5. Організація і методика аудиту. Капітальних інвестицій та незавершеного будівництва
6. Організація і методика аудиту фінансових інвестицій
7. Організація і методика аудиту інших необоротних активів

Література [1, 2, 4, 14]

Тема 6. Організація і методика аудиту грошових коштів

Мета і завдання аудит грошових коштів. Предмет, об'єкти, джерела інформації для проведення аудиту.

Перевірка наявності і стану зберігання грошей у касі. Інвентаризація касової готівки та цінних паперів. Аудиторські процедури, зміст і послідовність проведення. Відповідність записів у касовій книзі касовим документам. Перевірка правильності оформлення прибуткових і видаткових касових документів, списання коштів у видаток, наявності, якості і достовірності виписок банку, записів на рахунках в банку.

Повнота, своєчасність оприбуткування коштів та використання їх за цільовим призначенням, правильність ведення касової книги, журналу реєстрації касових ордерів, журналу-ордера 1-АПК /машинограми /; законність касових операцій. Аудит цінних паперів. Перевірка законності використання інших грошових коштів.

Аудит розрахунків акредитивами і чеками. Перевірка грошових документів та документів в дорозі.

Перевірка наявності банківських рахунків у підприємстві призначення. Наявність усіх виписок банків, відповідність сум виписках та розрахунково-платіжних документах, які додаються до них. Законність, достовірність і доцільність банківських операцій. Реальність залишків грошових коштів на

бухгалтерських рахунках. Особливості аудиту законності операцій на валютному рахунку в банку, повноти валютних надходжень та використання валюти за визначенням.

Аналіз стану (динаміки) дебіторської заборгованості, виявлення пропущених строків позивної давності, їх причин та винних осіб. Достовірність залишків на рахунках по обліку розрахунків. Відповідність статей балансу про розрахунки даним синтетичного та аналітичного обліку.

План лекційного заняття:

1. Мета і завдання аудиту грошових коштів
2. Основні джерела інформації для аудиту грошових коштів
3. Програма та процедури аудиту грошових коштів.
4. Методи аудиту грошових коштів та методика його проведення
5. Особливості аудиту грошових коштів в іноземній валюті

Література [4, 6, 14, 15]

Змістовий модуль 2.

«Організація і методика активів та пасивів підприємства. Узагальнення результатів аудиту та внутрішній аудит»

Тема 7. Організація і методика аудиту запасів

Мета і завдання аудиту запасів і витрат діяльності Предмет, об'єкти, джерела інформації для проведення аудиту. Нормативно-правові документи, що регулюють. Аудит виробничих запасів, МШП, готової продукції, товарів та інших запасів. Аудит визнання та правильності оцінки запасів. Аудит збереження запасів. Перевірка повноти оприбуткування запасів та наявності документів, які підтверджують їх придбання . Перевірка обґрунтованості та правильності оформлення документів про надходження товарно-матеріальних цінностей і нематеріальних активів.

Перевірка правильності оцінки матеріальних ресурсів та нематеріальних активів, застосування методів їх індексації /переоцінки /.

Перевірка стану внутрішнього аудиту матеріальних оборотних активів, даних інвентаризації матеріальних цінностей. Особливості аудиту матеріальних ресурсів при приватизації цінностей, та оренді підприємств.

Рекомендації клієнту щодо забезпечення внутрішнього аудиту та ефективного формування і використання матеріальних цінностей.

Перевірка організації контролю за зберіганням і використанням довіреностей. Перевірка правильності відпуску (списання) запасів. Перевірка законності списання запасів при втратах правильності застосування норм природного убутку при виявленні недостач, фактів псування запасів. Перевірка правильності встановлення лімітів з відпуску запасів та дотримання їх виконання, достовірності відображення руху запасів в бухгалтерському обліку. Здійснення аудиту складського господарства.

План лекційного заняття:

1. Мета , завдання та джерела аудиту запасів
2. Програма та процедури аудиту запасів
3. Метод аудиту запасів та методика його проведення

Література [4, 6, 14, 15]

Тема 8. Організація і методика аудиту праці та її оплати

Мета і завдання аудиту. Джерела інформації для проведення аудиту. Нормативне регулювання формування і використання фонду оплати праці на підприємстві. Визначення методу перевірки.

Аудит обґрунтованості планування та використання трудових ресурсів, наявності й якості затвердження на підприємстві нормативних документів, які регулюють використання трудових ресурсів і фонду заробітної плати, їх дотримання.

Внутрішній аудит дотримання трудової й штатної дисципліни, організації, нормування і охорони праці та його оцінка зовнішнім аудитором.

Перевірка правильності нарахування оплати праці згідно із законодавством.

Правомірність укладання контрактів працедавців з працівниками, дотримання передбаченої в контракті оплати праці.

Дотримання штатного розпису, затвердженого правлінням або зборами акціонерів /трудових колективів/ правильність оплати за відрядною та акордною системами оплати праці, від валового / госпрозрахункового / доходу та ін. Аудит розрахунків по натуральній оплаті праці.

Дотримання законодавства з оплати праці по сумісництву, трудових угодах. Правильність нарахування премій, різних гарантійних виплат і допомоги згідно з трудовим законодавством, доходів, які виплачують працівникам по цінних паперах і вкладень у майно підприємства. Перевірка законності і правильності утримання з оплати праці, розрахунків з оплати праці, стану обліку заробітної плати.

План лекційного заняття:

1. Мета та завдання аудиту праці та її оплати
2. Основні джерела інформації для аудиту праці та її оплати
3. Програма та процедури аудиту праці та її оплати
4. Методи та методика проведення аудиту праці та її оплати

Література [1, 2, 4, 14, 15]

Тема 9. Організація і методика аудиту зобов'язань і дебіторської заборгованості

Завдання, об'єкти, джерела інформації та методичні прийоми аудиту
Нормативні і законодавчі акти

Мета, завдання та нормативне регулювання аудиту розрахункових і кредитних операцій. Визначення методу перевірки. Перевірка наявності укладених договорів. Реальність дебіторської та кредиторської заборгованості. Аудит дебіторської заборгованості. Перевірка обґрунтованості та своєчасності, оформлення претензійних документів. Аудит розрахунків по авансах одержаних та виданих. Аудит розрахунків по відшкодуванню завданого збитку. Аудит розрахунків з підзвітними особами. Організація і методика аудиту вексельних операцій.

Аудит доцільності отримання підприємством кредитів банку, перевірка документального оформлення, обґрунтованості та достовірності даних обліку довгострокових і короткострокових кредитів.

Оцінка стану розрахунків з банком за одержаний кредит та економічної ефективності використаного кредиту. Аудит розрахунків з постачальниками і замовниками за товари, роботи, послуги, виявлення порушень під час укладання договорів, оприбуткування товарів, оформленні документів та погашенні кредиторської заборгованості. Оцінка стану розрахунків з постачальниками та підрядчиками, виявлення заборгованості, по якій минув строк позовної давності. Перевірка обліку розрахунків по претензіям.

План лекційного заняття:

1. Мета та завдання аудиту зобов'язань і дебіторської заборгованості
2. Основні джерела інформації для аудиту зобов'язань і дебіторської заборгованості
3. Програма та процедури аудиту зобов'язань
4. Програма та процедури аудиту дебіторської заборгованості
5. Методи аудиту зобов'язань і дебіторської заборгованості та методика його проведення

Література [4, 6, 10, 14]

Тема 10. Організація і методика аудиту витрат

Оцінка виконання підприємством статутної діяльності та своєї господарської Програми, їх узгодження з укладеними договорами на придбання виробничих запасів, паливно-енергетичних ресурсів, реалізацію власної готової продукції.

Аналіз структури господарської системи рівня організації управління, виробництва і праці, науково-технічного рівня виробництва сучасним вимогам.

Перевірка виконання передбачених заходів щодо впровадження нової агротехніки і технології виробництва сільськогосподарської продукції, поліпшення її якості, виявлення втрат урожаю від браку і псування продукції, виявлення причин і винних осіб у втратах, відшкодування матеріального збитку,

заподіяного конкретними особами перевірка достовірності даних про обсяги незавершеного виробництва.

Аналіз факторів, які впливали на недоотримання продукції та на не виконання договірних зобов'язань щодо реалізації продукції, робіт і послуг. Аудит якості реалізованої продукції, визначення втрат від реалізації продукції низької якості, з'ясування причин цих втрат. Перевірка правильності застосування цін на реалізовану продукцію, оцінка вибору ринків реалізації продукції її конкурентноздатності, організації маркетингової діяльності та внутрішнього контролю щодо забезпечення стабільності надходження виручки від реалізації продукції (робіт, послуг). Перевірка законності та економічної доцільності бартерних операцій у т.ч. з іноземними фірмами. Аудит достовірності та повноти даних з реалізації. Перевірка повноти і правильності віднесення затрат на виробництво та реалізацію продукції за елементами, статтями затрат, періодами / звітний період, Затрати наступних періодів. З'ясування причин відхилень по статтях затрат аудит витрат на рекламу.

План лекційного заняття:

1. Мета та завдання аудиту витрат
2. Основні джерела інформації для аудиту витрат
3. Програма та процедури аудиту витрат діяльності
4. Методи та методика аудиту витрат

Література [4, 6, 10, 14]

Тема 11. Організація і методика аудиту доходів та фінансових результатів підприємства

Мета і завдання аудиту. Предмет, об'єкти, джерела інформації для проведення аудиту. Принципи та варіанти аудиту реалізації, доходів та фінансових результатів. Перевірка правильності класифікації, оцінки та умов визнання доходів, витрат та результатів діяльності. Аудит доходів від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Аудит доходів і витрат фінансової діяльності. Аудит адміністративних витрат та витрат на збут. Аудит інших операційних витрат. Перевірка достовірності даних обліку фінансових результатів.

Аудит формування фінансових результатів від реалізації продукції (робіт, послуг).

Аудит фінансових результатів від звичайної діяльності.

Аудит фінансових результатів від надзвичайних подій. Перевірка достовірності даних обліку фінансових результатів, відповідність їх Головній Книзі, балансу, Звіту про фінансові результати.

Оцінка ефективності використання прибутку або оцінка заходів щодо покриття збитків підприємства.

Узагальнення результатів аудиту фінансового стану підприємства та складання аудиторського висновку.

План лекційного заняття:

1. Мета та завдання аудиту доходів і фінансових результатів
2. Організація носіїв інформації в процесі аудиту доходів і фінансових результатів
3. Планування та процедури аудиту доходів і фінансових результатів
4. Методика аудиту доходів і фінансових результатів діяльності підприємства-клієнта

Література [4, 11, 14, 17]

Тема 12. Організація і методика узагальнення результатів аудиту фінансової звітності

Методичні прийоми узагальнення результатів аудиту, особливості групування результатів.

Методика узагальнення результатів внутрішнього аудиту фінансово-господарської діяльності підприємства.

Узагальнення результатів зовнішнього аудиту відповідно до національних нормативів України.

Методика складання аудиторського звіту зовнішнього аудиту.

Аудиторська оцінка правильності відшкодування матеріальних збитків, виявлених під час проведення аудиту.

Аудиторська оцінка збитків від порушення господарських договорів.

Профілактика недоліків і правопорушень в підприємницькій діяльності за даними внутрішнього і зовнішнього контролю.

План лекційного заняття:

1. Організація завершального етапу аудиторської перевірки
2. Оцінювання можливості безперервного функціонування підприємства
3. Подальші події
4. Організація здійснення процедур завершення аудиторської перевірки
5. Підготовка по переданні замовникові аудиторського звіту

Література [4, 11, 14, 17]

Тема 13. Організація внутрішнього аудиту

Основоположні концепції. Конкретні задачі системи внутрішнього контролю. Елементи системи внутрішнього контролю. Середовище контролю. Облікова система. Контрольні процедури. Загальне розуміння системи внутрішнього контролю та оцінка ризику контролю. Тестування контрольних моментів. Особливості внутрішнього аудиту. Операційний аудит. Матриця дій внутрішнього аудиту. Організаційна модель внутрішнього аудиту. Структура внутрішнього аудиту. Основні об'єкти внутрішнього аудиту. Основні процедури внутрішнього аудиту.

План лекційного заняття:

1. Внутрішній контроль підприємства та його складові
2. Концептуальні основи організації внутрішнього аудиту
3. Стандарти внутрішнього аудиту
4. Види внутрішнього аудиту
5. Методика внутрішнього аудиту
6. Елементи організації внутрішнього аудиту

Література [4, 11, 14, 17]

ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1.

«Організація діяльності аудиторської фірми та аудиторів. Організація і методика аудиту власного капіталу, необоротних активів та грошових коштів»

Тема 1. Предмет , метод та об'єкти організації та методики аудиту

План практичного заняття:

1. Предмет і поняття організації аудиторської діяльності .
2. Об'єкти організації аудиторської діяльності та аудиту.
3. Методика проведення аудиту.
4. Метод , методичні прийоми організації та методики аудиту.

Література [2, 3, 4, 14, 11]

Тема 2. Організація діяльності аудиторської фірми

План практичного заняття:

1. Аудиторські фірми як суб'єкти аудиторської діяльності.
2. Організація взаємозв'язків аудиторської фірми (аудиторів) з клієнтами (замовниками аудиту та аудиторських послуг)
3. Організація процесу аудиту за його етапами (стадіями).
4. Контроль якості роботи персоналу то його відповідальність.

Література [1, 2, 4, 7, 14]

Тема 3. Організація праці аудиторів

План практичного заняття:

1. Організація праці незалежних аудиторів та її елементи.
2. Сертифікація аудиторів та організація щорічного підвищення їх кваліфікації

3. Професійна етика аудиторів
4. Права ,обов'язки та відповідальність аудиторів
5. Організація роботи аудитора як працівника аудиторської фірми
6. Організація праці аудитора з виконання аудиторських завдань

Література [4, 6,10, 11, 14, 20]

Тема 4. Організація та методика аудиту власного капіталу

План практичного заняття:

1. Мета та завдання аудиту власного капіталу
2. Основні джерела інформації для аудиту власного капіталу
3. Програма аудиту власного капіталу та аудиторські процедури
4. Методика проведення аудиту власного капіталу

Література [1, 2, 4, 14]

Тема 5. Організація і методика проведення аудиту необоротних активів

План практичного заняття:

1. Мета та завдання аудиту необоротних активів
2. Основні джерела інформації і програма аудиту необоротних активів
3. Організація і методика аудиту основних засобів та інших необоротних матеріальних активів
4. Організація і методика аудиту нематеріальних активів
5. Організація і методика аудиту.Капітальних інвестицій та незавершеного будівництва
6. Організація і методика аудиту фінансових інвестицій
7. Організація і методика аудиту інших необоротних активів

Література [1, 2, 4, 14]

Тема 6. Організація і методика аудиту грошових коштів

План практичного заняття:

1. Мета і завдання аудиту грошових коштів
 2. Основні джерела інформації для аудиту грошових коштів
 3. Програма та процедури аудиту грошових коштів.
 4. Методи аудиту грошових коштів та методика його проведення
 5. Особливості аудиту грошових коштів в іноземній валюті
- Література [4, 6, 14, 15]*

Змістовий модуль 2.
**«Організація і методика активів та пасивів підприємства. Узагальнення
результатів аудиту та внутрішній аудит»**

Тема 7. Організація і методика аудиту запасів
План практичного заняття:

1. Мета , завдання та джерела аудиту запасів
2. Програма та процедури аудиту запасів
3. Метод аудиту запасів та методика його проведення

Література [4, 6, 14, 15]

Тема 8. Організація і методика аудиту праці та її оплати
План практичного заняття:

1. Мета та завдання аудиту праці та її оплати
2. Основні джерела інформації для аудиту праці та її оплати
3. Програма та процедури аудиту праці та її оплати
4. Методи та методика проведення аудиту праці та її оплати

Література [1, 2, 4, 14, 15]

**Тема 9. Організація і методика аудиту зобов'язань і дебіторської
заборгованості**

План практичного заняття:

1. Мета та завдання аудиту зобов'язань і дебіторської заборгованості
2. Основні джерела інформації для аудиту зобов'язань і дебіторської заборгованості
3. Програма та процедури аудиту зобов'язань
4. Програма та процедури аудиту дебіторської заборгованості
5. Методи аудиту зобов'язань і дебіторської заборгованості та методика його проведення

Література [4, 6, 10, 14]

Тема 10. Організація і методика аудиту витрат
План практичного заняття:

1. Мета та завдання аудиту витрат
2. Основні джерела інформації для аудиту витрат
3. Програма та процедури аудиту витрат діяльності
4. Методи та методика аудиту витрат

Література [4, 6, 10, 14]

Тема 11. Організація і методика аудиту доходів та фінансових результатів підприємства

План практичного заняття:

1. Мета та завдання аудиту доходів і фінансових результатів
2. Організація носіїв інформації в процесі аудиту доходів і фінансових результатів
3. Планування та процедури аудиту доходів і фінансових результатів
4. Методика аудиту доходів і фінансових результатів діяльності підприємства-клієнта

Література [4, 11, 14]

Тема 12. Організація і методика узагальнення результатів аудиту фінансової звітності

План практичного заняття:

1. Організація завершального етапу аудиторської перевірки
2. Оцінювання можливості безперервного функціонування підприємства
3. Подальші події
4. Організація здійснення процедур завершення аудиторської перевірки
5. Підготовка по переданню замовникові аудиторського звіту

Література [4, 11, 14, 17]

Тема 13. Організація внутрішнього аудиту

План практичного заняття:

1. Внутрішній контроль підприємства та його складові
2. Концептуальні основи організації внутрішнього аудиту
3. Стандарти внутрішнього аудиту
4. Види внутрішнього аудиту
5. Методика внутрішнього аудиту
6. Елементи організації внутрішнього аудиту

Література [4, 11, 14, 17]

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Змістовий модуль 1.

«Організація діяльності аудиторської фірми та аудиторів. Організація і методика аудиту власного капіталу, необоротних активів та грошових коштів»

Тема 1. Предмет, метод та об'єкти організації та методики аудиту

1. Метод, методичні прийоми організації та методики аудиту

Тема 2. Організація діяльності аудиторської фірми

1. Організація процесу аудиту за його етапами (стадіями)

Тема 3. Організація праці аудиторів

1. Професійна етика аудиторів
2. Права, обов'язки та відповідальність аудиторів

Тема 4. Організація та методика аудиту власного капіталу

1. Аудит установчих документів

Тема 5. Організація і методика аудиту необоротних активів

1. Аудит довгострокових біологічних активів

Тема 6. Організація і методика аудиту грошових коштів

1. Аудит грошових коштів в дорозі

Змістовий модуль 2.

«Організація і методика активів та пасивів підприємства. Узагальнення результатів аудиту та внутрішній аудит»

Тема 7. Організація і методика аудиту запасів

1. Організація і методика аудиту поточних біологічних активів

Тема 8. Організація і методика аудиту праці та її оплати

1. Організація і методика аудиту нарахування єдиного соціального внеску

Тема 9. Організація і методика аудиту зобов'язань і дебіторської заборгованості

1. Аудит довгострокової дебіторської заборгованості.
2. Методи створення резерву сумнівних боргів

Тема 10. Організація і методика аудиту витрат

1. Аудит виробничої діяльності

Тема 11. Організація і методика аудиту доходів та фінансових результатів підприємства

1. Аудит доходів від сільськогосподарської діяльності за П(С)БО 30 «Біологічні активи»

Тема 12. Організація і методика узагальнення результатів аудиту фінансової звітності

1. Особливості підготовки аудиторського звіту

Тема 13. Організація внутрішнього аудиту

1. Особливості організації служби внутрішнього аудиту на сільськогосподарських підприємствах

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТУ

1. Предмет і поняття організації аудиторської діяльності .
2. Об'єкти організації аудиторської діяльності та аудиту.
3. Методика проведення аудиту.
4. Метод , методичні прийоми організації та методики аудиту
5. Аудиторські фірми як суб'єкти аудиторської діяльності.
6. Організація взаємозв'язків аудиторської фірми (аудиторів) з клієнтами (замовниками аудиту та аудиторських послуг)
7. Організація процесу аудиту за його етапами (стадіями).
8. Контроль якості роботи персоналу то його відповідальність
9. Організація праці незалежних аудиторів та її елементи.
10. Сертифікація аудиторів та організація щорічного підвищення їх кваліфікації
11. Професійна етика аудиторів
12. Права ,обов'язки та відповідальність аудиторів
13. Організація роботи аудитора як працівника аудиторської фірми
14. Організація праці аудитора з виконання аудиторських завдань
15. Мета та завдання аудиту власного капіталу
16. Основні джерела інформації для аудиту власного капіталу
17. Програма аудиту власного капіталу та аудиторські процедури
18. Методика проведення аудиту власного капіталу
19. Мета та завдання аудиту необоротних активів
20. Основні джерела інформації і програма аудиту необоротних активів
21. Організація і методика аудиту основних засобів та інших необоротних матеріальних активів
22. Організація і методика аудиту нематеріальних активів
23. Організація і методика аудиту капітальних інвестицій та незавершеного будівництва
24. Організація і методика аудиту фінансових інвестицій
25. Організація і методика аудиту інших необоротних активів
26. Мета і завдання аудиту грошових коштів
27. Основні джерела інформації для аудиту грошових коштів
28. Програма та процедури аудиту грошових коштів.
29. Методи аудиту грошових коштів та методика його проведення
30. Особливості аудиту грошових коштів в іноземній валюті
31. Мета , завдання та джерела аудиту запасів
32. Програма та процедури аудиту запасів
33. Метод аудиту запасів та методика його проведення
34. Мета та завдання аудиту праці та її оплати
35. Основні джерела інформації для аудиту праці та її оплати
36. Програма та процедури аудиту праці та її оплати
37. Методи та методика проведення аудиту праці та її оплати
- 38 .Мета та завдання аудиту зобов'язань і дебіторської заборгованості

39. Основні джерела інформації для аудиту зобов'язань і дебіторської заборгованості
40. Програма та процедури аудиту зобов'язань
41. Програма та процедури аудиту дебіторської заборгованості
42. Методи аудиту зобов'язань і дебіторської заборгованості та методика його проведення
43. Мета та завдання аудиту витрат
44. Основні джерела інформації для аудиту витрат
45. Програма та процедури аудиту витрат діяльності
46. Методи та методика аудиту витрат
47. Мета та завдання аудиту доходів і фінансових результатів
48. Організація носіїв інформації в процесі аудиту доходів і фінансових результатів
49. Планування та процедури аудиту доходів і фінансових результатів
50. Методика аудиту доходів і фінансових результатів діяльності підприємства-клієнта
51. Організація завершального етапу аудиторської перевірки
52. Оцінювання можливості безперервного функціонування підприємства
53. Подальші події
54. Організація здійснення процедур завершення аудиторської перевірки
55. Підготовка по переданні замовникові аудиторського звіту
56. Внутрішній контроль підприємства та його складові
57. Концептуальні основи організації внутрішнього аудиту
58. Стандарти внутрішнього аудиту
59. Види внутрішнього аудиту
60. Методика внутрішнього аудиту
61. Елементи організації внутрішнього аудиту

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
66-74	D	задовільно	
60-65	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Аудит: підручник / [О.А. Петрик, В.О. Зотов, Б.В. Кудрицький та ін.]; за заг. ред. проф. О.А. Петрик. – К.: КНЕУ, 2015. – 498 [б] с.
2. Аудит: Практикум / [О.А. Петрик, В.О. Зотов, Б.В. Кудрицький, І.Ю. Чумакова та ін.]. – К.: КНЕУ, 2011. – 364 с.
3. Білик М.Д. Організація і методика аудиту сільськогосподарських підприємств: підруч. / Білик М.Д. – К.: КНЕУ, 2003. – 628 с.
4. Бондаренко Н.О. Аудит суб'єктів підприємницької діяльності: [навч. посіб.] / Н.О. Бондаренко, В.Д. Понікаров, С.М. Попова – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 300 с.
5. Бутинець Ф.Ф. Аудит: підруч. / Ф.Ф. Бутинець– Житомир: ПП „Рута”, 2002. – 672 с.
6. Гончарук Я.А. Аудит: навч. посіб. / Я.А. Гончарук, В.С. Рудницький. – К.: Знання, 2007. – 443 с.
7. Господарський кодекс України: від 16.01. 2003 р. №436-IV.
8. Кодекс етики професійних бухгалтерів (редакція 2012 року). Міжнародна федерація бухгалтерів / Пер. з англ. – К.: Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України, 2014. – 136 с.
9. Кодекс етики працівника підрозділу внутрішнього аудиту, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 29.09.2011 р. № 1217.
10. Кулаковська Л.П. Організація і методика аудиту: [навч. посіб.] / Л.П. Кулаківська, Ю.В. Піча. – К.: Каравела, 2004 – 568 с.
11. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: видання 2013 р. частина 1 / Пер. з англ. – К.: Міжнародна федерація бухгалтерів; Аудиторська палата України, 2014, - 978 с.
12. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: видання 2013 р. частина 1 / Пер. з англ. – К.: Міжнародна федерація бухгалтерів; Аудиторська палата України, 2014, - 431 с.
13. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. Нормативна база.
14. Організація і методика проведення аудиту: навч.-практ. посіб. / [Сопко В.В., Верхоглядова Н.І., Шило В.П. та ін.]. – К.: ВД „Професіонал”, 2004. – 624 с.
15. Основи аудиту: [навч. посіб.] / С.І. Дерев'яноко, С.О. Олійник, Н.П. Кузик, О.М. Ганяйло. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 328 с.
16. Пантелєєв В.П. Аудит: [навч. посіб.] / В.П. Пантелєєв – К.: «Видавничий дім «Професіонал»», 2008. – 400 с.
17. Петрик О.А. Організація та методика аудиту підприємницької діяльності: навч. посіб. / О.А. Петрик, В.Я. Савченко, Д.Є. Свідерський. – К.: КНЕУ, 2008. – 472 с.
18. Про аудиторську діяльність: Закон України від 22.04.1993 р. № 3125-ХІІ.
19. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. №996-ХІV.
20. Пшенична А.Ж. Аудит: [навч. посіб.] / А.Ж. Пшенична – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 320 с.

21. Рядська В.В. Аудит: [навч. посіб.] / В.В. Рядська, Я.В. Петраков. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 416 с.
22. Савченко В.Я. Аудит: [навч. посіб.] / Савченко В.Я. – К.: КНЕУ, 2002. – 322 с.
23. Стандарти внутрішнього аудиту, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 04.10.2011 р. № 1247.
24. Усач Б.Ф. Організація і методика аудиту: підруч. / Б.Ф. Усач, З.О. Душко, М.М. Колос. – К.: Знання, 2006. – 295 с.
25. Цивільний кодекс України: від 16.01. 2003 р. №435-IV.
26. Шкіря Н.Л. Аудит: навч. посіб. / Н.Л. Шкіря, Т.Г. Нікульникова, Н.В. Залізник. – Львів: «Магнолія 2006», 2007. – 224 с.
27. Нормативні документи Аудиторської палати України: www.apu.com.ua
28. Офіційний сайт Міжнародної федерації бухгалтерів: [www. ifac.org](http://www.ifac.org)
29. Адамс Р. Основы аудита: Пер.с англ.. / под ред.Я.В.Соколова.- М.: Аудит, ЮНИТИ, 1995.- 398 с.
30. Аренс А., Лоббек Дж. Аудит: Пер. с англ.; Гл. Редактор серии проф. Соколов Я.В..- М.: Финансы и статистика, 2001.- 560 с.
31. Білуха М.Т. Курс аудиту. Підручник. Вища школа. Видавництво “Знання” 1998 574 с.
32. Гуцайлюк З.В., Мех Я.В., Щирба М.Т. Аудит (теорія, методика, збірник завдань) – Тернопіль: Економічна думка, 2002.- 190 с.
33. Давидов Г.М. Аудит. Навчальний посібник. К.: Товариство “Знання”, КОО 2001 р., 234 с.
34. Даньків Й.Я., Лучко М.Р., Остап’юк М.Я. Стандартизація обліку і аудиту: Навч. Посіб.- К.: Знання, 2004. - 310 с.
35. Петрик О.А. Аудит: методологія та організація: Монографія.- К.: КНЕУ, 2003 .- 260 с.
36. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Мінфіну України від 30.11.1999р. № 291.
37. Положення про сертифікацію аудиторів. Затв. рішенням Аудиторської палати України від 19.11.2002 р. , пр. № 116.
38. Про стягнення заборгованості за надані консультаційні, аудиторські та юридичні послуги: Постанова Вищого господарського суду України від 10.03.2005 р. у справі № 39/ 60.

програма навчальної дисципліни

ГУЦАЛЕНКО Любов Василівна
ФАБІЯНСЬКА Вікторія Юхимівна

Організація і методика аудиту

Програма навчальної дисципліни для підготовки студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» денної та заочної форми навчання

Відповідальний за випуск Л.В. Гуцаленко
Комп'ютерний набір і оформлення Л.В. Гуцаленко
Компютерна верстка та коректування Л.В. Гуцаленко

Підписано до друку _____. Формат А5 (148×210 мм).
Папір друк. Ум. друк. арк. 1,6 Обл.-вид. арк. _____
Тираж 100 прим. Зам № _____